

W. V.

**"Wybór pism - pisma naukowe",
Zygmunt Modzelewski, Warszawa 1956 :
[recenzja]**

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 1/4, 843-844

1956

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

i programach każdej publikacji Stanowi to główny trzon książki, wzbogaconej przez dołączenie indeksów pomocniczych: przedmiotowego, topograficznego, chronologicznego, nazwisk redaktorów, wydawców i współpracowników, wystaw, kongresów, zjazdów, instytucji itp.

W. W.

Marguerite-Marie Michel, Bernard Palissy — hydrologue et géologue. *Étude historique et critique*, Université de Bordeaux, Bordeaux 1851, s. 138.

Jest to teza, przedstawiona w roku 1951 uniwersytetowi w Bordeaux przez autorkę (z zawodu farmaceutkę) w celu uzyskania stopnia doktorskiego.

Bernard Palissy (1510—1590), słynny twórca artystycznej emalii i ceramiki renesansowej, ogłosił w roku 1580 w Paryżu książkę o przydługim nieco, lecz za to dokładnie informującym o treści dzieła tytule: „Discours admirables de la nature des eaux et fontaines, tant naturelles qu'artificielles, des métaux, des sels et salines, des pierres, des terres, du feu et des esmaux avec plusieurs autres excellents secrets des choses naturelles, plus un traité de la Marne, fort utile et nécessaire pour ceux qui se meslent de l'agriculture; le tout dressé par dialogues esquels sont introduits la Théorique et la Practique”. (Przedziwne dialogi o naturze wód i wodotrysków tak naturalnych jak sztucznych, metali, soli i salin, kamieni, ziemi, ognia i emalii, oraz przeróżne wyborne sekretne wiadomości dotyczące spraw natury, oraz rozprawa o rzece Marnie, bardzo użyteczna i potrzebna tym, którzy trudnią się uprawą roli — wszystko zaś spisane nakształt dialogów, w których udział bierze Teoria i Praktyka).

Autorka zaznacza we wstępie, że w dotychczasowej literaturze naukowej nie poświęcono temu traktatowi należytej uwagi z punktu widzenia historii hydro- i geologii. Tę właśnie lukę stara się zappełnić obecna praca, w której kolejno omówione zostały poglądy hydrologiczne i geologiczne Bernarda Palissy. Książka zawiera prócz tego bibliografię przedmiotu:

W. W.

Zygmunt Modzelewski, *Wybór pism — pisma naukowe*. Polska Akademia Nauk, Komitet Historii Nauki, Warszawa 1956, s. 350.

Wybór pism Zygmunta Modzelewskiego, którego pierwszy tom objął pisma naukowe b. Przewodniczącego Komitetu Historii Nauki ukazał się w drugą rocznicę śmierci, przypadającą w czerwcu 1956 r.

Zawiera on szereg rozpraw Z. Modzelewskiego, poprzedzonych słowem wstępnym Stefana Żółkiewskiego oraz rozważaniami Bogdana Suchodolskiego o znaczeniu prac Zygmunta Modzelewskiego dla badań nad dziejami nauki.

Prace Zygmunta Modzelewskiego ogłoszone w *Wyborze* zgrupowane zostały w trzech częściach, z których pierwsza obejmuje problematykę ruchu rewolucyjnego (*Julian Marchlewski i Komuna Paryska*), druga — zagadnienia społeczne i gospodarcze wiążące się z rozwojem nauki w Polsce Ludowej, trzecia zaś — prace z dziejów nauki w Polsce. W tej właśnie ostatniej części

znajdujemy rozprawy związane z historią nauki polskiej w dobie Odrodzenia oraz niedokończone dwa pierwsze rozdziały *Historii nauki polskiej*, której autor nie zdążył ukończyć.

Pisma naukowe Zygmunta Modzelewskiego opublikowane w *Wyborze pism* zostaną omówione w jednym z najbliższych numerów „Kwartalnika”.

W. V.